

FORBRUGERRÅDET

Kræftens Bekæmpelse

27. maj 2010

Vedr.: politisk drøftelse af forslag om fødevarerinformation til forbrugerne

I forbindelse med den politiske drøftelse af forslag til **Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fødevarerinformation til forbrugere** (dagsorden punkt 4) på Europaudvalgsmødet fredag 28. maj 2010 ønsker organisationerne bag stopGDA at gøre opmærksom på,

- at delene om næringsdeklarationer er overordentligt vigtige, og
- at problemstillingen med de portionsstørrelser, som ligger til grund for GDA-mærkningen er særligt aktuel og påtrængende efter afgørelserne i Sekretariatet for Fødevarer- og Veterinærklager (SFV) om syv fødevarer mærket med GDA. Heri fastslår SFV, at en – vejledende og ikke realistisk - portionsstørrelse *ikke* er vildledende, så længe den ikke er *åbenbart urealistisk*. Den tidligere fødevarerminister og adskillige medlemmer i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har ellers påpeget, at der i netop disse tilfælde var tale om portionsstørrelser, som både var vildledende og urealistiske.

Vi ønsker derfor, at Europaudvalget skærper Fødevarerministerens mandat af 10. juni 2009 på følgende væsentligste punkter:

Næringsdeklaration pr. 100 g/100 ml skal være obligatorisk

Jf. Europaudvalgets mandat af 10. juli 2009, idet vi gør særligt opmærksom på, at vi efter afstemning i Europa-Parlamentets miljøudvalg – Plenarafstemning udestår – nu står med en obligatorisk GDA. Resultatet beror i bedste fald på en beklagelig fejl, men kan i værste fald medføre, at forbrugerne fremadrettet skal manøvrere i forhold til frit opfundne portionsstørrelser, som den europæiske fødevarerindustri har fundet hensigtsmæssige, men som bekendt ikke giver reel forbrugerinformation.

%GDA fjernes fra forordningen eller begrænses

%GDA-mærkningen (mærkning pr. portion relateret til daglige referenceværdier) er grundlæggende vildledende, særligt for produkter med højt indhold af tilsat sukker; for produkter, hvor der ikke er en oplagt portionsstørrelse; samt på børneprodukter. Derfor anbefaler vi, at %GDA-mærkningen helt tages ud af forordningen.

- Hvis man alligevel vælger at bibeholder mærkningen i forordningen, er det afgørende
- at %GDA bliver frivillig og alene et supplement til 100 g/100 ml-mærkningen,
- at portionsstørrelserne, der ligger til grund for GDA-mærkningen er realistiske (ikke vejledende), se nedenfor
- at %GDA alene kan angives i næringsdeklarationstabellen, og
- at %GDA for sukker angives både for total og tilsat sukker, alternativt udgår.

Portionsstørrelserne skal være realistiske

Af Europaudvalgets mandat af 10. juli 2009 fremgår, at portionsstørrelserne skal være realistiske, og at næringsdeklarationen generelt skal bygge på et solidt, ernæringsfagligt grundlag. Det bør præciseres i

forordningen, hvad der menes med en realistisk portionsstørrelse. Vi mener, at der med realistiske portionsstørrelser skal forstås:

- At der aldrig kan anvendes normativt fastsatte vejledende/anbefalede portioner, da disse ofte er mindre, end hvad folk reelt spiser, og at denne forskel ikke kan formidles via en GDA-procent.
- At GDA altid svarer til pakkestørrelsen, når det er realistisk og sandsynligt, at produktet spises af én person inden for en kort periode,
- Når pakningen indeholder flere portioner opfordrer vi til, at GDA mærkningen svarer til hele pakkestørrelsen. Der kan nemlig ikke på et solidt ernæringsfagligt grundlag fastsættes realistiske eller typiske portionsstørrelser for nogen fødevarer. Mængden, folk spiser, af hvilken som helst fødevarer varierer meget og er afhængig af køn, alder, sult, smag, spisevaner, anledning mm. Hvis det alligevel bliver nødvendigt at definere portionsstørrelser skal de være i overensstemmelse med det typiske faktiske indtag kendt fra kostundersøgelser eller lignende.

Muligheden for nationale ordninger skal bevares

Et fælles, obligatorisk EU-ernæringsmærke med et fortolkende element, fx Nøglehulsmærke vil være det nyttigste for forbrugerne. Vi opfordrer Danmark til at arbejde for et sådant. Hvis det er urealistisk at få indføjet i nærværende forordning, bør man tillade nationale mærkningsordninger med henblik på at udvikle best practice. Samtidig bør der indføres en bestemmelse i forordningen, at EU-kommissionen efter 3-5 år evaluerer eksisterende nationale mærkningsordninger med henblik på at indføre et fælles EU-mærke.

Med venlig hilsen

Anne Marie Jensen Kerstens, fødevarer konsulent, De Samvirkende Købmænd

Charlotte Rulffs Klausen, chef for politisk afdeling, Diabetesforeningen

Ida Husby, sundhedschef, FDB

Camilla Udsen, fødevarerpolitisk medarbejder, Forbrugerrådet

Mads Hyldgaard afdelingschef, Hjerteforeningen

Morten Strunge Meyer, projektchef, Kræftens Bekæmpelse,

Jørgen Hald Christensen, afdelingsleder, Landbrug & Fødevarer